

ԱՆԻ ԱՎԱԴԻՍԻ ՖՉԼԿՁՅԱԼ ՖԻՇԵՆԿՆԵԱՆԻ

ԱՆՁՆԱԿԱԼ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Էլ. փոստ`

fishenkjianani@gmail.com

Ծննդյան տարեթիվ`

23.06.1961

Ծննդավայր` Սուրիա, քաղաք` Յալէպ

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի Պետական Համալսարանի Հայոց Պատմութեան ամպիոնի հայցորդ (ասպիրանտ), (թեկնածուական ատենախօսութիւն` «Սուրիոյ հայկական համայնքը 1946-1971 թուականներուն» (պաշտպանել է 2004 թ. Մայիսի 14-ին և ստացել պատմական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան)

2000-2004

Երեւանի Պետական համալսարան Պատմութեան ֆակուլտետի հայոց պատմության բաժին (Դիպլոմ (աւարտածառ ,Սուրիահայ մամուլը 1920Էն-1980ական թուականներուն)

1997-1998

Լիբանանի (Պեյրուզ) Համազգային Հայագիտական Բարձրագոյն հիմնարկի եռամեայ դասընթացք (պատմագիտական բաժանմունք):

1991-1994

Սուրիա-Յալէպ, Ազգ. քարէն Եփփէ ճեմարան, աւագ դպրոց

1974-1980

Սուրիա- Յալէպ, Լազար Նաճարեան-Գալուստ Կիւլպէնկեան երկրորդական վարժարան

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՓՈՐՁ

2014-2016 ՀՀ ԳԱԱ ՊԻ, ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի Սփիւռքի եւ հայկական գաղթավայրերու պատմութեան բաժնի գիտաշխատող (2017 թ.).

2017 – առ այսօր

2015-մինչ օրս գիտաշխատող ՀՀ ԳԱԱ Հր. Աճառեանի անուան լեզուի ինստիտուտի արեւմտահայերէնի բաժին:

2015- առ այսօր

ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ԻՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հայերէն, արաբերէն, անգլերէն

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

ԳԻՏԱԿԱԼ ԴՏԱՎՔՐՔՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՐՋԱԼԱԿ

Սուրիա, Սուրիոյ հայ համայնքը 1946-1970թթ., 1971-2011թթ., Սուրիոյ հիւսիս արեւելեան շրջանի հայկական բնակավայրեր եւ ճեզիրէի Առաջնորդական փոխանորդութեան ստեղծումը, Քուէյթի հայ համայնքը եւ այլ հարցեր:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (կոչումներ, պարգւներ 7 այլն)

1994-2014 թթ. իւրաքանչիւր տարեկան Ազգային Քարէն Եփփէ ճեմարանէ:

1994-2014թթ. հայերէնաւանդ ուսուցչուհի Հալէպի Ազգային Քարէն Եփփէ ճեմարանէն ներս:

1993-1994 տարեշրջանին պաշտօնավարած Է Պէյրուզի Ն. Փալանճեան ճեմարանէն ներս:

1996-1998թթ., 2000-2003թթ. եւ 2004-2014թթ. դասախօս Հալէպի Համազգային Հայագիտական քառամեայ դասընթացքի /Պատմական Հայաստանի Աշխարհագրութիւն, Հայոց Պատմութիւն/.

2009 եւ 2014թթ. մասնակցած Է ՀՀ Կրթութեան Նախարարութեան կազակերպած ուսուցիչներու վերապատրաստման դասընթացքներուն:

2014-2019թթ. արեւմտահայերէնի դասախօս Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի Գեորգեան հոգեւոր ճեմարանի: 2014- մինչ օրս արեւմտահայերէնի դասախօս Սեւանի վազգէնեան հոգեւոր դպրանոց:

Պարգեւատրում-Պատվոգիր- պատվավոր մրցանակ (honorary award) Հայաստան-Սփյուռք գործակցության զարգացման բնագաւառում ունեցած ներդրման համար 27.12.2018, N 302-18
Մասնակցած Է շարք մը գիտաժողովներու /միջազգային եւ հանրապետական/

ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ա) մենագրություն.

Ֆիշենկճեան (Ֆչկսջեան) Ա. Ա., Սուրիոյ հայ համայնքի պատմութիւնը (1946-1970 թթ.), Ե., Հեղինակային հրատ., 2018, 344 էջ (37 նկար, 6 փաստաթուղթ, 2 քարտէս):

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ

1. Սիրիահայ կրթական հաստատությունները 1920-1980 թթ., Կանթեղ, Գիտական Հոդուածների ժողովածու, Երեւան, 2003, N 1, էջ 155-165. <https://arar.sci.am/dlibra/publication/182214>.
2. -Սիրիահայ գաղթածախը Բ. աշխարհամարտից հետո 1940-1970ական թթ., «Կանթեղ» Գիտական Հոդուածների ժողովածու, Երեւան, 2003, N 3, էջ 186-193. <https://arar.sci.am/dlibra/publication/182284>.
3. Սիրիահայերի ներգաղթը խորհրդային Հայաստան (1960-ական թվականներ) /փաստաթղթեր/, Բանբեր Հայաստանի Արխիւների, N 2 (102), Երեւան, 2003, էջ 127-139: / N 2 (106), Երեւան, 2003, էջ 131-142/: <http://tert.nla.am/archive/NLA%20AMSAGIR/BanberHayastaniarxivi/2003%282%29.pdf>
4. Ճարապլուս (սկիզբէն՝ 1920-էն մինչեւ յիսունական թվականներ), Բանբեր Հայաստանի Արխիւների, N 2 (106), Երեւան, 2005, էջ 233-239:
<http://tert.nla.am/archive/NLA%20AMSAGIR/BanberHayastaniarxivi/2005%282%29.pdf>
5. Սուրիոյ հայ համայնքի ուսումնակրթական հիմնախնդիրները 1920-1940-ական թթ. , Ս. Էջմիածին, «Էջմիածին», Զ. , Յունիս, 2018, էջ 120-131:
<https://arar.sci.am/dlibra/publication/278492>
6. Հայաստանի Հանրապետութեան անկումէն ետք վտարանդի մտաւորականներու գործունեութիւնը Սուրիոյ մէջ, Վիեննա-Երեւան, «Հանդէս Ամսօրեայ», ԳԼԲ. տարի, թիւ 1-12, 2018, էջ 491-503:
[http://tert.nla.am/archive/NLA%20AMSAGIR/Handesamsorya/2018\(1-12\).pdf](http://tert.nla.am/archive/NLA%20AMSAGIR/Handesamsorya/2018(1-12).pdf)
7. Սուրիոյ հայ համայնքի ուսումնակրթական հիմնահարցերը 1970-1980-ական թթ., «Հանդէս Ամսօրեայ», ԳԼԳ. տարի, թիւ 1-12, Վիեննա, 2019, էջ 487-500:
[http://tert.nla.am/archive/NLA%20AMSAGIR/Handesamsorya/2019\(1-12\).pdf](http://tert.nla.am/archive/NLA%20AMSAGIR/Handesamsorya/2019(1-12).pdf)
8. Վերածնած հայութիւն-Տէր Զօր (Պատմական ակնարկ), «Էջմիածին», ՀԶ. տարի, թիւ Դ., 2019, էջ 122-134: /հրապարակում/: <https://arar.sci.am/dlibra/publication/278701>
9. Սուրիական ճեզիրէն եւ Նորագաղթ հայերը (Թէլ Պրագ), Ե. «Էջմիածին», ՀԵ. տարի, Դ. 2020, էջ 92-116: <https://arar.sci.am/dlibra/publication/288312>
10. Fishenkjian Ani, The Syrian-Armenians' to the Iraqi-Armenians Sheltered in Syria as a Result of the 2003 Iraq War, «Բանբեր Հայագիտութեան», 2021, N 2 (26), p. 80-89:
<http://haygithimnadram.am/journals.php?p=2&arch=&id=&langid=1>
11. Հալէպահայ ուսուցչական միութեան գործունեութիւնը (1938-1946), «Հայկազեան Հայագիտական հանդէս, հտ. 41, Պէյրուզ, 2021 էջ 171-198:
<http://tert.nla.am/archive/NLA%20AMSAGIR/Haigazean/41.pdf>
12. Մեծ հայրենադարձութեան թեմայի արծարծումը «Էջմիածին» ամսագիրի էջերուն, ՀԵ տարի,

թիւ ԺԲ., 2020, Էջմիածին, Էջ 145-155: <https://arar.sci.am/dlibra/publication/294255>

13. Տեղեկագիր՝ 1929-1930ին Արեւմտեան Հայաստանէն հիւսիս-արեւելեան Սուրիա ապաստանած հայ գաղթականներու մասին, Պէյրութ, «Սուրիոյ հայերը» (գիտաժողովի նիւթեր), 2018, Էջ 225-240:

<https://arar.sci.am/dlibra/publication/295519/edition/271160/content>

14. Քամիշլիի հայ համայնքը եւ ճեզիրէի հայոց Առաջնորդական Փոխանորդութիւնը, Պէյրութ, «Սուրիոյ հայերը» (գիտաժողովի նիւթեր), 2018, Էջ 415-433 եւ Հայութեան թիւը ըստ ճեզիրէի հայոց Առաջնորդական Փոխանորդութեան, Պէյրութ, «Սուրիոյ հայերը» (գիտաժողովի նիւթեր), 2018, Էջ 669:

<https://arar.sci.am/dlibra/publication/295519/edition/271160/content>

15. Սուրիահայութեան օժանդակութիւնը 1988թ. Սպիտակի երկրաշարժէն տուժած հայրենիքին, «Հայոց պատմութեան հարցեր», Երևան, թիւ 20, 2019, Էջ 166-190:

<http://serials.flib.sci.am/openreader/Hayoc%20patm.%20harcer%2020/book/index.html#page/166/mode/2up>

16. Հալէպի հայ Կարմիր Խաչը (Խաչի գործունեութիւնից) (Պատմական ակնարկ), Ակադեմիկոս Վլադիմիր Բարխուդարյանի 90-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Երևան, 2019, Էջ 70-96:

17. Սուրիահայ Եփրատ հրատարակչական ընկերութեան ծնունդն ու «Եփրատ» հայաթերթը 1927-1930թթ., «Հայ մամուլի դերը ազգային արժեհամակարգի ձևավորման և պահպանման գործում. ընտանիք, հայրենիք, եկեղեցի», Նյութեր հայ մամուլի 225-ամյակին նվիրված գիտաժողովի, Երևան, 2020, Էջ 254-268:

[Users/ANI/Downloads/20210827_110415_am_banber%20\(4\).pdf](Users/ANI/Downloads/20210827_110415_am_banber%20(4).pdf)

18. Սուրիոյ պատերազմը. Մարդասիրական, բարեսիրական եւ այլ կազմակերպութիւններու օժանդակութիւնը սուրիահայերուն, Սիրիահայերի հիմնահարցեր. պատմություն և արդիականություն, Գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Ե., 2021, Էջ 211-230:

19. Մուհամմեդ Ջեմալ Պարուզի «Ժամանակակից Սիրիական Ջեզիրէի ձևավորման պատմությունը» աշխատության տեղեկությունները դեպի Սիրիա հայերի գաղթի մասին (1915-1945 թթ.), «Օտար աղբյուրները հայկական գաղթավայրերի մասին», Հայ Ղեւնդ Ալիշանի ծննդեան 200-ամյակին նվիրված միջազգային առցանց գիտաժողովի նյութերի ժողովածուում, Ե., ՀՀ ԳԱԱ ՊԻ հրատ., 2021, Էջ 223-239:

